

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 710/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, proti opatreniu (prípisu) Krajského súdu v Bratislave č. k. 3NcC/20/2024-276 z 12. augusta 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opatrením (prípisom) Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3NcC/20/2024-276 z 12. augusta 2024, ktorým došlo k vybaveniu námietky zaujatosti vznesenej voči sudcovi prejednávajúcemu jeho spor. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil opatrenie krajského súdu, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje ako žalovaný v súdnom spore o vyporiadanie BSM, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“), pričom vec bola pridelená sudcovi JUDr. Mariánovi Kurincovi. V spore zastupuje sťažovateľa advokátska kancelária SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., ktorej jediným konateľom je advokát JUDr. František Sedlačko.

3. Proti sudcovi sa na Najvyššom správnom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) viedlo disciplinárne konanie a jedným z členov disciplinárneho senátu bol JUDr. František Sedlačko. Dňa 27. júna 2024 bol sudca uznaný vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia

a bolo mu uložené disciplinárne opatrenie. Dané rozhodnutie prijal disciplinárny senát pomerom hlasov 5:0 a nie je proti nemu prípustný opravný prostriedok.

4. Dňa 2. júla 2024 sťažovateľ podal proti sudcovi námietku zaujatosti. Zdôraznil, že o skutočnostiach zakladajúcich vylúčenie sudcu sa dozvedel jeho advokát v deň vyhlásenia rozhodnutia disciplinárneho senátu, t. j. 27. júna 2024.

5. Mestský súd predložil námietku zaujatosti na rozhodnutie podľa § 54 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Krajský súd napadnutým prípisom vrátil spis mestskému súdu bez toho, aby o námietke zaujatosti rozhodol, pretože námietka bola podaná oneskorene (§ 53 ods. 1 CSP). Podľa spisového materiálu sa sťažovateľ cestou svojho právneho zástupcu musel dozvedieť o tom, že zákonným sudcom v jeho právnej veci je JUDr. Marián Kurinec, z písomného predvolania na pojednávanie, ktoré mu bolo doručené 4. októbra 2023. Bez pochybností tak krajský súd ustálil, že právny zástupca sťažovateľa získal vedomosť o tom, že ako člen disciplinárneho senátu bude rozhodovať práve v disciplinárnej veci týkajúcej sa menovaného sudcu minimálne 4. októbra 2023, pretože v tento deň predsedníčka disciplinárneho senátu nariadila termín ústneho pojednávania v disciplinárnej veci sudcu na 8. november 2023. Dňa 4. októbra 2024 mal právny zástupca vedomosť jednak o tom, že ako člen disciplinárneho senátu bude rozhodovať v disciplinárnej veci proti sudcovi a zároveň k tomuto dňu mal vedomosť aj o tom, že sudca bude prejednávať a rozhodovať vo veci jeho klienta. Lehota siedmich dní v zmysle § 53 ods. 1 CSP začala sťažovateľovi plynúť od 5. októbra 2023 a uplynula 11. októbrom 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Proti prípisu krajského súdu sťažovateľ nasmeroval ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta mylné predpoklady, z ktorých vychádzal krajský súd pri posudzovaní vecnej stránky námietky. Z námietky nesprávne vyabstrahoval dôvody, pre ktoré sa sťažovateľ domnieval, že sudca môže byť zaujatý voči jeho advokátovi. Domnienku o zaujatosti sudcu sťažovateľ odvodil iba od skutočnosti, že dňa 27. júna 2024 jeho advokát ako člen disciplinárneho senátu uznal sudcu za vinného. Zaujatosť sudcu neodvodzoval od účasti jeho advokáta v rozhodovacom procese. Disciplinárne stíhanie totiž mohlo skončiť pre dotknutého sudcu aj priaznivejšie (inak ako odsúdením). Taká situácia by nezakladala obavy, že sudca môže vnímať advokáta sťažovateľa negatívne. Samotná účasť advokáta v disciplinárnom senáte nezakladá bez ďalšieho zaujatosť disciplinárne stíhaného sudcu. To však neplatí, ak je sudca v konečnom dôsledku uznaný vinným, navyše bez možnosti napadnúť disciplinárne rozhodnutie opravným prostriedkom.

7. Sťažovateľ zdôrazňuje, že pre zachovanie práva sporovej strany na rozhodovanie veci nezaujatým sudcom je nutné v prípade pochybností vyhodnotiť zachovanie lehoty na podanie námietky v prospech sporovej strany. Krajský súd však postupoval opačne. Nielenže nesprávne identifikoval dôvody, od ktorých sťažovateľ odvodzoval domnienku o zaujatosti sudcu, ale na základe toho aj dospel k záveru, že námietka bola podaná oneskorene.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Z čl. 46 ods. 1 ústavy vyplýva právo účastníka súdneho konania (strany sporu) na nestranný súd, ktorému zodpovedá ústavná povinnosť súdov prerokovať a rozhodnúť každú vec tak, aby voči

účastníkom (stranám) postupovali nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžali a objektívne posúdili všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je povinnosť súdu ústavne akceptovateľným spôsobom prerokovať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (*mutatis mutandis* I. ÚS 73/97, II. ÚS 285/2015).

9. Ústavný súd opakovane vyslovil, že rozhodovanie o námietke zaujatosti sudcu je rozhodovaním o procesnej otázke a je nezávislým od rozhodovania súdu v merite veci. Okolnosť, že o veci rozhodoval sudca, ktorý mal byť vzhľadom na jeho pomer k sporu, stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní zakladajúci dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti, vylúčený, je dôvodom na uplatnenie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku, resp. Trestného poriadku, a preto ústavný súd poväčšine v prípadoch, ak má byť predmetom ústavného prieskumu rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo o námietke zaujatosti sťažovateľa, vyslovuje nedostatok svojej právomoci na preskúmanie takého rozhodnutia, prípadne neprípustnosť ústavnej sťažnosti z dôvodu nevyčerpania dostupných prostriedkov nápravy.

10. V okolnostiach danej veci ústavný súd konštatuje, poukazujúc na právne závery, ku ktorým dospel v uznesení sp. zn. IV. ÚS 207/2022, že konanie o námietke zaujatosti predstavuje len parciálny procesný postup všeobecného súdu smerujúci k rozhodnutiu slúžiacemu na zabezpečenie rozhodovania veci nestranným súdom. Napriek tomu, že sťažovateľ nemá proti rozhodnutiu o námietke zaujatosti možnosť podať opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva, svoj nesúhlas s takýmto postupom môže uplatniť v rámci ústavnej sťažnosti smerovanej proti rozhodnutiu vo veci samej (III. ÚS 206/2023).

11. Za daných okolností a v tomto štádiu súdneho konania by meritórny ústavno-súdny prieskum ústiaci do eventuálnej korekcie prípadného neústavného opatrenia, resp. prípisu krajského súdu o sťažovateľom nastolenej čiastkovej otázke (zaujatosť sudcu) znamenal popretie subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúcej z čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), keďže by v rozpore s jej zmyslom uprednostnil prieskum prostriedkami ústavného súdnictva pred ústavou prioritovanými prostriedkami súdnictva všeobecného. Právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku kritike, s ktorou sa naň sťažovateľ obrátil, môže nastúpiť až v konaní o prípadnej ústavnej sťažnosti smerujúcej proti meritórnemu, resp. konečnému rozhodnutiu, a to za podmienky, že vyčerpá všetky právne prostriedky ochrany jeho základných práv, ktoré mu účinná právna úprava poskytuje [rozhodovanie vylúčeným sudcom možno namietať v odvolacom {[§ 365 ods. 1 písm. c) CSP] aj v dovolacom konaní (§ 420 písm. e) CSP}}.

12. Preto ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2024

Miloš Mad'ar
predseda senátu